

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE
Sektor območja srednje Šave

Vojkova 52, 1000 Ljubljana

T 01 280 40 50
F 01 280 40 74
E gp.drsv@gov.si
www.dv.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA NARAVNE VIRE IN PROSTOR	
Datum: 25. 04. 2024	
Čl. št.:	
Šifra:	

Številka: 35021-6/2024-2

Datum: 22. 04. 2024

Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju: DRSV) izdaja na podlagi prvega odstavka 129. člena v povezavi s tretjim in četrtem odstavkom 121. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 199/21; v nadaljevanju: ZUreP-3) ter 61. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04-ZZdl-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20; v nadaljevanju: ZV-1) ter Skladno s 3. členom Uredbe o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. list RS 9/09, 44/22 – ZVO-2) naslednje

**Mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov na okolje z vidika upravljanja z vodami
za Občinski podrobni prostorski načrt za odpravo posledic naravne nesreče
(OPPN za obnovo) za vrtec Mengeš**

Glede na ne-razpoložljivost podatkov s področja voda (za vodotok Pšata na odseku mimo obravnavanega območja OPPN za obnovo niso še na voljo karte razredov poplavne nevarnosti), ki so pomembni za izvedbo Občinskega podrobnega prostorskega načrta za odpravo posledic naravne nesreče (OPPN za obnovo) za vrtec Mengeš (v nadaljevanju: OPPN za obnovo za vrtec Mengeš), katerega pobudnica je občina Trzin, ki je v fazi pobude zagotovila pripravo gradiva »**Strokovna podlaga za izdelavo Občinskega podrobnega prostorskega načrta za odpravo posledic naravne nesreče za Vrtec Mengeš** (STUDIO 3R d.o.o., št. projekta 01/U1203/2024, marec 2024) (v nadaljevanju: Strokovne podlage v fazi pobude) menimo, da bo izvedba OPPN za obnovo za vrtec Mengeš **verjetno pomembneje vplivala na okolje z vidika upravljanja z vodami**

Ca. 50 m vzhodno od obravnavanega območja OPPN za obnovo za vrtec Mengeš se nahaja vodotok in vodno zemljišče vodotoka Pšata. Pšata je avgusta leta 2023 poplavila in prizadela obsežna območja, med drugim obstoječi enoti vrtca, ki se nahajata v mestnem jedru Mengša, v bližini vodotoka Pšata, Vrtec Mengeš - Enoti Gobica in Oblaček. **Z OPPN za obnovo za vrtec Mengeš namerava Občina Mengeš enoti vrtca umakniti z območja prizadetega v poplavih in ju preseliti na ustrežnejšo lokacijo**

Iz Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08 in 49/20) (v nadaljevanju: Uredba) so na območjih razredov velike, srednje in majhne poplavne nevarnosti dejavnosti, ki zaradi občasnega ali stalnega zadrževanja večjega števila ljudi lahko škodljivo vplivajo na človekovo zdravje (npr. bolnišnice, zdravilišča, šole, vrtci, domovi za starejše občane, podzemne garaže) **prepovedane** (vsebinska iz Priloge 2 Uredbi)

Torej, vrtec se lahko preseli samo na območje, ki ni poplavno ogroženo (pri tem je ob upoštevanju zakonodaje v določenih primerih poplavno varnost mogoče zagotoviti tudi z omilitvenimi ukrepi). Pri presoji gradiva in preveritvi stanja razpoložljivih strokovnih podlag oziroma uradnih podatkov v katastru voda (predvsem razpoložljivost poplavnih kart) smo ugotovili, da **za Pšato na območju mesta Mengeš, tudi na odseku, kjer se na širšem območju nahaja obravnavano območje OPPN za obnovo za vrtec Mengeš, še niso narejene poplavne karte v skladu z zakonodajo s področja voda**. Izdelane morajo biti karte razredov poplavne nevarnosti v skladu s »Pravilnikom o metodologiji za določanje območij, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, ter o načinu razvrščanja zemljišč v razrede ogroženosti« (Ur. l. RS, št. 60/07) (v nadaljevanju: Pravilnik) ter v skladu s Smernicami DRSV, da jih je mogoče verificirati in vnesti v kataster voda in javno objaviti na spletnem pregledovalniku prostorskih podatkov v Atlasu voda.

Seznanjeni smo (to je navedeno tudi v Strokovnih podlagah v fazi pobude), da je Občina Mengeš pristopila k izdelavi hidrološko hidravlične študije (v nadaljevanju HHŠ), ki bo med drugim opredelila razrede poplavne nevarnosti, in da naj bi bila izdelava le-te je v zaključni fazi. V komunikaciji z Občino smo pridobili tudi podatek, da je izdelovalec te študije podjetje Tempos d.o.o., Tehnološki park 21, Ljubljana. **Dejstvo je, da med pripravo predmetnega mnenja omenjenih (verificiranih s strani DRSV) kart razredov poplavne nevarnosti ni na voljo.** S strani občine smo bili tudi ustno seznanjeni, da v poplavah avgusta 2023 obravnavano območje OPPN za obnovo za vrtec Mengeš naj ne bi bilo poplavljen, da pa je poplavna voda preplavila tudi vozišče oz. prometna pasova Liparjeve ceste, vendar se naj poplavna voda ne bi prelivala prek robnika in pločnika na območje OPPN za obnovo za vrtec Mengeš (do tega naj bi manjkalo nekaj centimetrov višinske razlike). Pričakujemo, da bo HH študija, ki je v izdelavi, analizirala tudi avgustovski poplavni dogodek 2023 in da bo vsebovala karto dosega poplav avgusta 2023.

S strani DRSV verificirane karte razredov poplavne nevarnosti bodo ustrezna strokovna podlaga, na podlagi katere bo mogoče pravno formalno nedvoumno ugotoviti, ali se obravnavano območje OPPN za obnovo za vrtec Mengeš nahaja izven vseh razredov poplavne nevarnosti in če so morebiti potrebni omilitveni ukrepi.

- v primeru, da na območju OPPN za obnovo za vrtec Mengeš ne bo poplavnih območij (tudi po presoji vpliva ureditve dostopa na območje vrtca iz zahodne strani iz Liparjeve ceste), izvedba prostorskega akta verjetno ne bo pomembneje vplivala na okolje
- v primeru, da bo iz kart razredov poplavne nevarnosti razvidno, da se na območju OPPN za obnovo za vrtec Mengeš nahajajo tudi poplavna območja, bo izvedba prostorskega akta verjetno pomembneje vplivala na okolje – v tem primeru je treba pristopiti k nadaljnjim korakom in z omilitvenimi ukrepi (varovalnimi, varstvenimi, izravnalnimi) zagotoviti »poplavno varnost« v skladu z Uredbo, Iz »Strokovne podlage v fazi pobude« je namreč razvidno, da ostali dve alternativni lokaciji nista ustrezni iz drugih razlogov.

Glede na stanje v prostoru (bližina Pšate), izkušnje iz poplav avgusta 2023, pomanjkanje strokovnih podlag, **ne moremo povsem z gotovostjo izključiti verjetnosti, da lahko HHŠ na območju OPPN za obnovo za vrtec Mengeš določi območja razredov poplavne nevarnosti**. HHŠ mora biti potrjena od DRSV (centralna enota). Tudi v primeru, če bo to razred preostale poplavne nevarnosti, bo morala HHŠ predvideti omilitvene ukrepe, in prikazati karte razredov poplavne nevarnosti pred in po posegih, iz katerih bo razvidno, da po izvedenih posegih in omilitvenih ukrepih območje OPPN za obnovo za vrtec Mengeš ne bo ogroženo pred poplavami. Potrebna bo natančna preverba, še zlasti, ker se dostop do načrtovane prostorske ureditve predvideva tudi z Liparjeve ceste na zahodni strani obravnavanega območja, ki je bila po dostopnih informacijah v avgustovskih poplavah 2023 poplavljen.

Ekstremnost poplavnega dogodka iz avgusta 2023 nas opozarja na zavezanost k previdnosti, postopnosti in doslednosti pri sprejemanju odločitev umeščanja objektov in dejavnosti v prostor, kar še toliko bolj velja pri umeščanju objektov in zunanjih ureditev za občasno bivanje ene najranljivejših ciljnih skupin naše družbe - otrok. To ne pomeni počasnost postopka – **zavedamo se, da je čimprejšnja nadomestitev izpadlih vrčevskih kapacitet oz. izgradnja novega vrtca ena izmed prioritet občine Mengeš**. Verjamemo, da bo po končani HHŠ postopek speljan hitro.

Pričakujemo, da bo DRSV Sr Sava pozvana za podajo Podrobnejših usmeritve za pripravo osnutka OPPN za obnovo za vrtec Mengeš

Pri pripravi osnutka OPPN za obnovo za vrtec Mengeš bo treba med drugim upoštevati

- **splošne smernice s področja upravljanja z vodami**, ki so dosegljive na medmrežju: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavu/DRSV/Dokumenti/Navodila_Smernice/2022/Splosne-smernice-2022.pdf.
- **strokovne podlage s področja urejanja voda**, ki so dostopne na spletišču eVode na naslovu <http://www.evode.gov.si/>.

... ter smiselno upoštevati ostale usmeritve in priporočila podrobnejših usmeritev in mnenj.

Obrazložitev

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo. Direktorat za okolje, Sektor za okoljske presoje, Sektor za okoljske presoje, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana (v nadaljevanju MOPE), je z vlogo št. 35409-47/2024-2570-2 z dne 02.04.2024, skladno s 3. členom Uredbe o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. list RS 9/09, 44/22 – ZVO-2) (v nadaljevanju. CPVO) zaprosilo naslovni organ za **izdajo pisnega mnenja ali bo OPPN za obnovo za vrtec Mengeš verjetno pomembneje vplival na okolje z vidika upravljanja z vodami.**

Vlogi je bila priložena dokumentacija, ki jo je - v svoji vlogi naslovljeni na MOPE - poslala občina Mengeš, in sicer

- Vloga izdelovalca OPPN, št. 03/2803/2024, z dne 28. 3. 2024.
- Pooblastilo Občine Mengeš.
- Strokovna podlaga za izdelavo Občinskega podrobnega prostorskega načrta za odpravo posledic naravne nesreče za Vrtec Mengeš (STUDIO 3R d.o.o št. projekta 01/U1203/2024, marec 2024)

V okviru obravnavane zadeve je DRSV Sr Sava s strani izdelovalca oziroma pripravljavca OPPN za obnovo za vrtec Mengeš še ni bila zaprosena za »Predhodne smernice« ali za »Podrobnejše usmeritve« za področje upravljanja z vodami

Ključni pravni podlagi za izdelavo predmetnega OPPN za obnovo sta zakona

- Zakon o interventnih ukrepih za odpravo posledic poplav in zemeljskih plazov iz avgusta 2023 (ZIUOPZP, Uradni list RS, št. 95/2023, 117/23 in 131/23 ZORZFS)
- Zakon o obnovi, razvoju in zagotavljanju finančnih sredstev (ZORZFS, Uradni list RS, št. 131/23).

Občina Mengeš želi preseliti enoti Gobica in Oblaček, Vrtca Mengeš iz mestnega jedra v južni del Mengša. V ta namen namerava pripraviti OPPN za obnovo. Obstoječi omenjeni enoti Vrtca Mengeš, Gobica (na Šolski ulica 12) in Oblaček (Šolska ulica 5) sta bili v poplavih avgusta 2023 zelo prizadeti. Obe enoti se namreč nahaja v bližini vodotoka Pšata in po navedbah v Strokovnih podlagah, je poplavna voda v obeh enotah segala do višine cca 1,5 m.

Občina namerava enoti vrtca preseliti na zemljišči s parc. št. 2962/8 k.o. 1938 Mengeš in 2/14 k.o. 1940 Loka. Načrtovana prostorska ureditev bo obsegala približno 9.640 m², s čimer bo zadostila obstoječim kapacitetam. Glede na nujnost čimprejšnje rešitve zagotavljanja primernih prostorov za otroke bo vrtec načeloma **montažne / modularne izvedbe**.

Načrtovana prostorska ureditev se nahaja na južnem vhodu v mesto Mengeš, tik ob načrtovani južni povezovalni cesti proti jugozahodnemu delu mesta, ki se v bližini obravnavane lokacije naveže na mengeško obvoznico. Teren lokacije načrtovane prostorske ureditve je ravninski. Na območju načrtovane prostorske ureditve se nahajajo travniške površine in njiva. Dostop do načrtovane prostorske ureditve se predvideva preko že zgrajenega kraka iz krožišča obvoznice in / ali z Liparjeve ceste na zahodni strani. Na severu obravnavano območje omejuje načrtovana trasa južne povezovalne ceste z že izvedeno kolesarsko in peš potjo.

Za umestitev vrtca se z OPPN za obnovo predvideva sprememba namenske rabe prostora iz kmetijskih zemljišč v stavbna zemljišča. Za načrtovano prostorsko ureditev se predvideva podrobnejša namenska raba prostora C območja centralnih dejavnosti, predvidoma CDi območja centralnih dejavnosti za izobraževanje. OPPN za obnovo bo izdelan na podlagi idejne zasnove vrtca (ki ni del gradiva). Predvideni vrtec bo glede na kapacitete enot Gobice in Oblačka obsegal 16 oddelkov s pripadajočimi prostori. Občina Mengeš je za izdelavo OPPN za obnovo naročila geodetski načrt. Ta je že izdelan in priložen gradivom strokovne podlage.

Območje načrtovane prostorske ureditve se nahaja na območju III. vodovarstvenega pasu vodnega vira Odlok o varstvenih pasovih vodnih virov Domžale I., II., III., IV., V. in DG I. in ukrepih za zavarovanje voda (Uradni vestnik Občine Domžale, št. 5/1998, 11/1999). Območje se ne nahaja v območjih drugih varovanih in zavarovanih območij. Z območja se bo odvajala odpadna in meteorna voda. Usmeritve bodo podane v fazi podrobnejših usmeritev.

Dokazi za dopustnost in način izvedbe predvidenih posegov **bodo morali biti razvidni iz HHŠ**. V HHŠ bo morala biti obravnavana tudi možnost in način izvedbe ponikanja lastnih padavinskih voda po potrebi z zadrževanjem voda, oziroma z ustrežno meteorno kanalizacijo, v nasprotnem primeru bo priporočeno, da se ta vidik obdela z geološko geomehanskim elaboratom, ki bo vseboval preučevanje stanje podzemnih voda, pogoje temeljenja in usmeritve ter podatke za načrtovanje ponikanja in odvodnje lastnih padavinskih / meteornih voda.

Če načrtovanje novih prostorskih ureditev oziroma izvedba posegov v prostor povečuje obstoječo stopnjo ogroženosti (poplavna in erozijska ogroženost je možnost škodnih posledic, predvsem za življenje in zdravje ljudi, okolje, gospodarske in negospodarske dejavnosti ter kulturna dediščina), je treba skupaj z načrtovanjem novih prostorskih ureditev načrtovati **celovite omilitvene ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti**, njihovo izvedbo pa končati **pred** začetkom posega v prostor.

Iz HHŠ bo moralo biti torej razvidno, da poseg in omilitveni ukrepi (varovalni, varstveni, izravnalni) ne povečujejo obstoječe poplavne ogroženosti **na območju in izven njega** ter ne posegajo na območje celovitih omilitvenih ukrepov, če so ti določeni ali predvideni. V dokumentaciji bodo morali biti prikazani razredi poplavne nevarnosti pred in po posegu ter vsi

predvideni omilitveni ukrepi na območju OPPN s karakterističnimi prerezi. Nasipavanje poplavnih območij je dovoljeno le v okviru predvidenih omilitvenih ukrepov. HHŠ oziroma Elaborat mora upoštevati tudi faznost gradnje in možnost izgradnje v več etapah, kot tudi faznost **izvedbe celovitih omilitvenih ukrepov**, če so predvideni. S strokovno podlago naj se preveri tudi spremembe oziroma morebitni doseg območja poplav ob nastopu Q_{500} po posegu na območje in poda usmeritve za izvajanje ponikanja in zadrževanja padavinskih, lastnih voda, če je to z geomehanskega vidika mogoče.

ZV-1 v 86. členu predpisuje, da so na poplavnem območju prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

V skladu z Uredbo in Prilogo 1 tej Uredbi, je **gradnja v razredu preostale poplavne nevarnosti dovoljena**. Za posege na ogroženih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah, mora vloga za pridobitev vodnega soglasja/mnenja, vsebovati projektno dokumentacijo in druge podatke o predvideni gradnji, ki vključujejo:

- **Prikaz razredov nevarnosti z oceno ranljivosti**, (karte razredov poplavne nevarnosti ter globin pred in po posegu, glede na dejansko stanje na terenu, izračun poplavnih vod pri Q_{500}) v skladu s predpisi, ki urejajo ogrožena območja,
- Projektne rešitve omilitvenih ukrepov (skladno s prvim odstavkom 7. člena Pravilnika o vsebini vloge)

Iz projektne dokumentacije mora biti razvidna zlasti **poplavna varnost predvidene gradnje, vpliv gradnje na poplavno varnost širšega območja in okolja nasploh** (tekstualno obrazloženo in grafično prikazano) ter **priporočila za večjo poplavno odpornost (za primere ekstremnih dogodkov)** oziroma previdnostne ukrepe, ki zmanjšujejo poplavno škodo.

V Prilogi 2 Uredbe so glede na razred nevarnosti določeni pogoji in omejitve za izvajanje (občutljivih) dejavnosti, ki zaradi občasnega ali stalnega zadrževanja večjega števila ljudi lahko škodljivo vplivajo na človekovo zdravje (npr. bolnišnice, zdravilišča, šole, **vrta**, domovi za starejše občane, podzemne garaže), dejavnosti, povezane z varovanjem in hranjenjem premične kulturne dediščine ter dokumentarnega in arhivskega gradiva (npr. knjižnice, arhivi, muzeji); dejavnosti, povezane s skladiščenjem za vodno okolje nevarnih snovi, določenih s predpisi o varstvu okolja; dejavnosti, namenjene zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah (gasilci, civilna zaščita, zdravstvene interventne enote); dejavnosti v obratih in napravah, zaradi katerih lahko nastane onesnaženje večjega obsega; dejavnosti, ki pomenijo nevarnost za nastanek nesreč po predpisih o naravnih in drugih nesrečah.

Izvajanje dejavnosti, označenih z »?«, je prepovedano. Dovoljeno je le, kadar se v predhodnem postopku, ki se izvede v skladu s predpisi, ki urejajo presojo vplivov na okolje, ugotovi, da presoja vplivov na okolje ni potrebna, ali kadar ugotovitve celovite presoje vplivov na okolje ali presoje vplivov na okolje, ki se izvede v skladu s predpisi, ki urejajo presojo vplivov na okolje, niso ocenjene kot uničujoče ali bistvene in je mogoče s **predhodno izvedbo omilitvenih ukrepov** v skladu z okoljevarstvenim soglasjem ali vodnim soglasjem zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven.

- Meja dosega preostale nevarnosti se med drugim določi na podlagi strokovne ocene izpostavljenosti in ranljivosti območja.

HHŠ oziroma HH elaborat bo moral na podlagi presoje dejanskega stanja pred posegom in predvidenega stanja po posegi za ugotovljen razred poplavne nevarnosti na podlagi tabel iz

priloge 1 in 2 Uredbe **določiti pogoje in omejitve za nameravane vrste objektov po CC.Si in načrtovane dejavnosti v objektih** V kolikor so posegi ali dejavnosti pogojno dovoljeni je potrebno s predhodno izvedenimi omilitvenimi ukrepi zagotoviti, da vpliv načrtovanega posega v prostor ni bistven Izpolnitev slednje zahteve mora biti nedvoumno jasno zapisana v zaključku HH elaborata (oziroma HHŠ).

Če je ob izpolnitvi vseh zahtev in pogojev **gradnja**, oziroma predlagani poseg v prostor in izvajanje **dejavnosti** možno, bodo morali biti v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja obdelani in ustrezno prikazani vsi ukrepi, s katerimi bodo preprečeni škodljivi vplivi na vode in vodni režim, na poplavno varnost območja, na sam objekt in okolje nasploh.

Vse odpadne vode, razen voda, ki se lahko ponikajo, bodo morale biti obvezno priključene na javni kanalizacijski sistem. Pred uporabo cevododov za odpadno vodo je treba preveriti vodotesnost internega kanalizacijskega priključka.

Vsa padavinska voda z javnih cest mora biti speljana in očiščena na način kot to predvideva Uredba o emisiji snovi pri odvajanju padavinske vode z javnih cest (Uradni list RS št. 47/05). Prepovedano je odvajati neočiščeno odpadno vodo neposredno v površinske vode ali neposredno ali posredno v podzemne vode.

Za varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda v ureditvenih območjih naselij v skladu z 92. členom ZV-1 skrbi lokalna skupnost. Varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda obsega zlasti ukrepe za zmanjševanje odtoka padavinskih voda z urbanih površin in ukrepe za omejevanje izlita komunalnih in padavinskih voda.

Odvajanje padavinskih voda bo potrebno urediti v skladu z 92.čl. ZV-1 in sicer na tak način, da bo **v čim večji možni meri zmanjšan (hipni) odtok padavinskih voda** z utrjenih površin kar pomeni, da je potrebno prioritarno predvideti ponikanje, pri čemer morajo biti ponikovalnice locirane izven vpliva povoznih in manipulativnih površin. Če ponikanje ni možno (kar mora izhajati iz geološko-geomehanskega poročila in/ali HH elaborata) na podlagi posebnih določil ali geoloških razmer, je možno padavinske vode speljati v vodotok (direktno ali indirektno preko sistema meteorne kanalizacije širšega območja), število izpustov naj bo čim manjše. Pri tem je **potrebno ovrednotiti vpliv padavinskih voda na pretočno sposobnost vodotokov ter podati rešitve za eliminacijo negativnih vplivov (predvideti zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v kanalizacijo oziroma površinske odvodnike)**

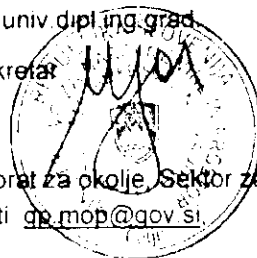
Na obravnavanem območju bo treba upoštevati vse usmeritve, omejitve in priporočila s področja varstva voda (varstvo pred onesnaženjem, ponikanje padavinskih voda odvod odpadnih voda idr.) iz členov Odloka o OPN občine Mengeš in Odloka o varstvenih pasovih vodnih virov Domžale I., II., III., IV., V. in DG I. in ukrepih za zavarovanje voda.

Glede na navedeno je mnenje utemeljeno.

Vodja sektorja območja srednje Save

Tonček CEZAR univ. dipl. ing. grad.

Sekretar

Vročiti

- **Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo**, Direktorat za okolje, Sektor za okoljske presoje, Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana (po e-pošti op.mop@gov.si, mojca.lenardic@gov.si)